

baptist.dk

2 2025

Ny virkelighed

3 En ny virkelighed

– leder

4 Min kunstigt intelligente assistent skrev en artikel ...

– om at bruge AI

7 Kunstig intelligens

– en introduktion til AI

10 AI må ikke erstatte Helligånden

– AI som missionsredskab

12 Den fortabte søn

– collage med AI-billeder

8 Muligheder med AI

14 En chat med Jesus

– hvad ville Jesus – måske – svare?

16 Chatbots er ikke objektive orakler, men subjektive maskiner

– hvad skal vi være opmærksomme på?

19 En positivt konfliktsøgende præst

– portræt af Ulrick Refsager Dam

22 Værdier for Baptistkirken i Danmark

– ledelsen begrunder formuleringerne

25 Oplæg til værdier for Baptistkirken i Danmark

27 De otte teser

28 Kommunikation med Gud

– serie om personlig bibelbrug

29 Landskonference 2025

29 Navne

30 Forvist og forbudt – anabaptister i Danmark

– Genstart 1525 – markering af 500-året for døbere i Europa og Danmark

32 Brovst Baptistkirke danner slægtskab

– menighedsportræt

34 Fra håbløshed til håb

– unge enlige mødres kamp for en ny fremtid

36 Refleksion over Frygt og Tro

– klumme

Udgivet af Baptistkirken i Danmark
Nummer 2, 2025 – 172. årgang

Forsidefoto: Cash Macanaya – Unsplash

Udgivelsesdatoer og deadlines

Nr. 3: 18. juli. Deadline 12. maj
Nr. 4: 10. oktober. Deadline 11. august
Nr. 5: 12. december. Deadline 13. oktober.

- baptist.dk kan læses på www.baptist.dk.
- følg også bladet på Facebook.
- bladet kan modtages som lydfiler på CD ved henvendelse til Sekretariatet.

Redaktion

Hanne Kiel, ansvarshavende redaktør
tlf. 3190 8190, hanne_kiel@hotmail.com
Jamie Lynn Cunningham
jamielynn.cunningham@yahoo.com

Mads Leth
tlf. 2972 7860, lethmads@gmail.com

Lone Møller-Hansen
tlf. 2347 4015, lm-h@outlook.dk

Renate Zimmermann
tlf. 6165 2656, renatezimmermann@gmail.com
Gitte Elleby, redaktionssekretær
tlf. 2299 0424, gitte@baptistkirken.dk

Oplæser og ansvarlig for lydudgaven: Ole Engel

Grafisk design: pedersen & pedersen
Trykkeri: Jørn Thomsen Elbo
Oplag: 2.800

baptist.dk er Baptistkirken i Danmarks kirkeblad og kan sendes til alle med tilknytning til en baptistmenighed.

Artikler er ikke nødvendigvis udtryk for Baptistkirken i Danmarks eller redaktionens holdning. Idéer, artikelforslag og digitale billeder modtages gerne.

Baptistkirken i Danmark

Sekretariatet
Lærdalsgade 7, st.tv., 2300 København S
Tlf. 3259 0708 – mandag-fredag kl. 9-12
E-mail: info@baptistkirken.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

Henvendelse om adresseændring til din lokale menighed. Dødsfald og nye medlemmer indberettes til Sekretariatet.

Gaver til baptist.dk: Kan indbetales på 3201 10042879 eller MobilePay 90519 mærket »baptist.dk«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

En ny virkelighed

AI – eller på dansk ›kunstig intelligens‹ – er en ny opfindelse, som menneskeheden skal forholde sig til. Det skal kristne også.

[≡] Hanne Kiel

[📷] Cash Macanaya – Unsplash

Kunstig intelligens – der er alt for mange muligheder for svindel! Og det er totalt uigennemskueligt, hvad der er sandt, og hvad der er fake news. Derfor skal vi kristne vel holde os fra det?!

Ny teknik

De teknologiske muligheder, som i dag er velkendte for os, var også en gang moderne landvindinger, som man kunne være i tvivl om værdien af. Opfindelsen af trykpressen i 1400-tallet revolutionerede Europa. Kirken tog heldigvis opfindelsen til sig, og dermed blev Bibelen tilgængelig for langt flere mennesker. Opfindelsen af radio og TV gav os mulighed for massekommunikation, og dermed blev evangeliet

præsenteret for langt flere mennesker end tidligere. Internet og sociale medier – og nu altså kunstig intelligens – sprænger rammerne og giver os nye muligheder.

Værdi

Intet medie og heller ingen ny teknik er entydigt af det gode eller det onde. Menneskeskabte opfindelser får værdi afhængigt af anvendelsen. Det gælder også kunstig intelligens, som baptist.dk nu har sat fokus på. Det kan bruges til gavn for menneskeheden eller til skade. Det væsentligste er, hvad vi anvender det til, og at vi får sat grænserne for dets anvendelse rigtigt.

Min kunstigt intelligente assistent skrev en artikel ...

Journalistik er et af de fag, hvor kunstig intelligens vinder hurtigst frem. Webredaktionen på baptist.dk forsøger at følge med udviklingen.

»Jeg bad min kunstige assistent om at skrive artiklen. Det tog under et minut.«

[≡] Henrik Andersen, webredaktør
[📷] Steve Johnson og Solen Feyissa
– Unsplash

Der kom en mail fra redaktøren: »Vil du skrive en artikel om, hvordan du bruger kunstig intelligens på webmediet baptist.dk?« Det var næsten for nemt. Jeg bad min kunstige assistent om at skrive artiklen. Det tog under et minut! For at have etikken på plads tilføjede jeg til sidst, at artiklen var skrevet cirka 100% af min kunstige assistent. Lidt senere kom der endnu en mail fra redaktøren: »Den er gabende kedelig. Jeg vil hellere have en helt nede-på-jorden beskrivelse af, hvordan du bruger AI.«

Hvad er kunstig intelligens?

Kunstig intelligens – eller blot »AI« for det engelske *artificial intelligence* – betyder, at computere udfører opgaver, som vi tidligere troede, var forbeholdt menneskelig intelligens.

AI kan lære af data, fx ved at læse gigantiske mængder af information på internettet. Derefter kan AI'en bruge sin viden til at tage beslutninger eller løse problemer på en måde, der minder om et menneske.

»Værktøjerne blev mere og mere kreative.«

Fra søgemaskine til kreativt værktøj

Da de første AI-værktøjer blev tilgængelige, virkede det, som om de blot var en lidt bedre udgave af Google's velkendte søgemaskine. Men allerede efter få måneder ændrede billedet sig. Værktøjerne blev mere og mere kreative. Det var muligt at få skrevet meningsfulde – om end »gabende kedsommelige« – artikler helt automatisk. Bare man »promptede« AI'en på den rigtige måde: Forsynede AI'en med tilstrækkelig baggrundsviden og detaljer nok til, at den kunne give det ønskede svar.

Udviklingen går stærkt

I dag er der hundredvis af AI-værktøjer til rådighed på internettet. Mange af dem er bygget til bestemte formål, som fx at analysere røntgenbilleder eller føre en samtale med dig om din livssituation. Udviklingen har så meget fart på, at det er svært at følge med.

Sprogmodeller

– på engelsk *Large Language Model* (LLM) – er den type AI, de fleste har hørt om. Modellerne er trænet på enorme mængder tekst. Derfor har de opnået en menneskelignende forståelse af sprog. Det betyder, at sprogmodellerne – fx den kendte ChatGPT – kan forudsige hvilke ord, der passer bedst efter hinanden. Dermed kan den skabe sammenhængende sætninger og svare på spørgsmål.

Kunstig intelligens – til »gravearbejdet«

I mit arbejde for webredaktionen bruger jeg kunstig intelligens til at undersøge og til at samle informationer i overskuelige oversigter. Google har udviklet AI-værktøjet *Notebook LM*. Det kan man »fodre« med informationer fra websider, rapporter og andre tekstdokumenter og lydfiler fra interviews. AI'en læser og lytter til materialet og skriver en kort sammenfatning om hver kilde. Og så er den ellers klar til at svare på spørgsmål om kildematerialet.

Notebook LM udmærker sig ved kun at kigge på det materiale, jeg giver den. Den kigger ikke på hele internettet. På den måde er risikoen for »hallucinationer« minimal. »Hallucinationer« er slangudtryk for, at den kunstige intelligens digter forklaringer, som ikke findes i kildematerialet. Det er svært at gennemskue, hvis kilderne skal findes blandt internettets milliarder af websider.

Kunstig intelligens – til de gode idéer

Et andet værktøj, der kan hjælpe i næsten alle livets situationer, er ChatGPT. Jeg bruger ChatGPT som idé- og sparringsværktøj: »Jeg skal skrive en artikel om salmesang gennem tiderne til webmediet baptist.dk. Foreslå fem forskellige emner, der kan være interessante for min målgruppe, der er 50+ ...«. Få sekunder senere leverer ChatGPT fem overskrifter, →

»» *Udviklingen har så meget
fart på, at det er svært
at følge med.* ««

→ fx »Glemte skatte – salmerne, vi næsten har glemt, men som fortjener en genopdagelse,« og »Salmesang i en digital tidsalder – fra salmebøger til YouTube og lovsangsapps.« Og der er selvfølgelig inspirerende underpunkter til hver overskrift!

Min personlige assistent

Jeg har trænet ChatGPT til at skrive (næsten) ligesom mig. Først bad jeg ChatGPT om at læse alle de artikler, jeg har skrevet til webmediet *baptist.dk*. Derefter bad jeg den om at karakterisere min skrivestil i ti punkter. De ti punkter blev gemt i en »CustomGPT« – en lille bid af AI'en, som jeg kalder på, når jeg ønsker at skrive en artikel fx om salmesang i fem afsnit!

ChatGPT er trænet på internettets engelske tekster. Mine »kunstige« artikler har en lidt sjov engelsk sprogtone, der kræver en del redigering. Men som inspiration er værktøjet fortræffeligt.

Når det bliver meget personligt

Fremtiden venter lige om hjørnet. Jeg indtaler en lydudgave af alle mine artikler. Det kræver udstyr og tager tid.

Der findes allerede AI-værktøjer, der kan klonе stemmer – lave en kunstig udgave af

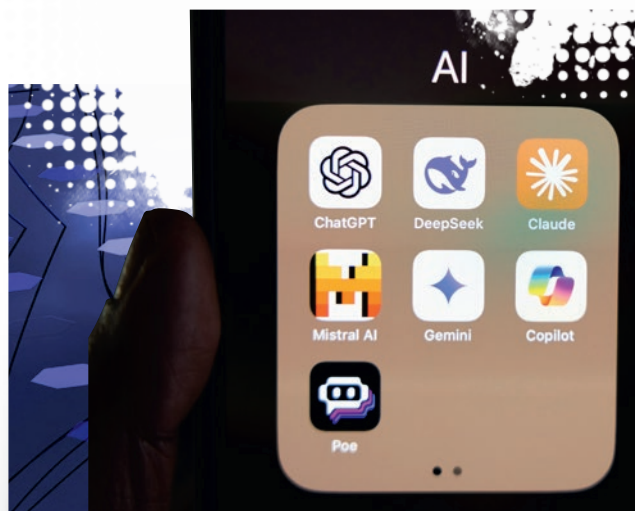
»mig«. Derefter er det blot at lade mit kunstige »jeg« omsætte artiklens tekst til lyd. Hvis AI'en har fået lov til at lytte til tilstrækkelig meget af min oplæsning, er den i stand til at lyde som mig – så man ikke tror sine egne ører!

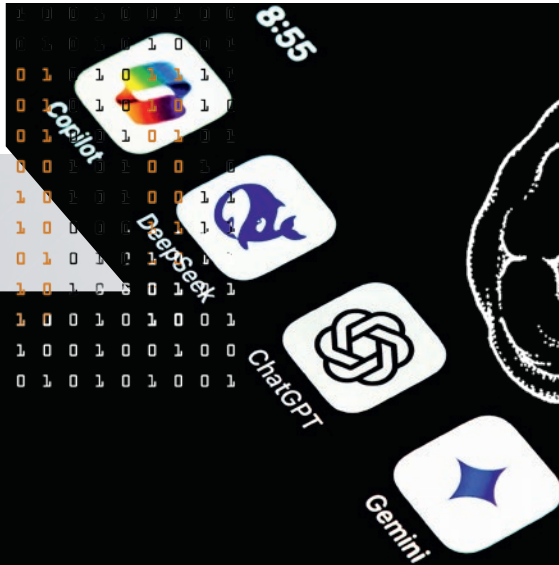
Etik og sikkerhed

Når man bruger kunstig intelligens, skal man tænke sig godt om. Hvilke informationer er

det, jeg deler – og med hvem? Det ved man som regel aldrig. Af princip bruger jeg kun kunstig intelligens på kildemateriale, der enten er offentligt eller kan offentliggøres. Og kinesiske AI'er har endnu ikke fundet vej til min computer.

»» *Derfor har de opnået en
menneskelignende forståelse
af sprog.* ««

»Artificial Intelligence« (AI) – er en teknologi designet til at efterligne menneskelig intelligens gennem maskiner.

Kunstig intelligens

[📷] Google Deepmin

oq Saradasish Pradh – Unsplash

Som forskningsfelt blev AI grundlagt officielt i 1956 på en konference, hvor forskere satte rammerne for det, de kaldte »kunstige maskiner med evnen til at tænke.« De første år arbejdede man mest med at skabe algoritmer, der kunne udføre grundlæggende opgaver som problemløsning og skakspil.

Forskningen havde fremgang som følge af computerteknologiens udvikling, men den eksplosive vækst i regnekraft omkring år 2000 betød, at AI for alvor tog fart. Det blev nu muligt at træne mere avancerede modeller med enorme datamængder. Det lagde grunden til de AI-systemer, vi kender i dag.

Hvad AI kan

AI anvendes i dag indenfor et bredt spektrum af opgaver, der spænder fra simpel ansigtsgenkendelse til udvikling af nye medicinske behandlinger.

Områder hvor AI har stor indflydelse:

Naturlig sprogbehandling (NLP): AI kan forstå og generere menneskeligt sprog på en måde, så vi kan chatte med maskiner som ChatGPT. Det har revolutioneret vores interaktion med teknologi og gør det muligt at bruge AI til alt fra at besvare simple spørgsmål til kundeservice.

Billed- og mønstergenkendelse: AI kan analysere og forstå billeder og dermed bliver det muligt at identificere objekter, ansigter eller endda diagnosticere sygdomme ved at kigge →

» AI kan identificere objekter, ansigter eller endda diagnosticere sygdomme ved at kigge på røntgenbilleder.«

» Al kan frigøre menneskelige ressourcer til mere komplekse og kreative opgaver.«

→ på røntgenbilleder. Det er en af de mest imponerende og praktiske anvendelser af AI i dag, især i sundhedssektoren.

Forudsigende analyser: Ved at analysere store mængder data kan AI finde mønstre og give forudsigelser om fremtidige hændelser. Det bruges inden for alt fra finans til vejrprognoser og markedsføring.

Automatisering af processer: Gentagne simple opgaver kan automatiseres ved hjælp af AI, og det kan frigøre menneskelige ressourcer til mere komplekse og kreative opgaver. Det ses især inden for produktion, logistik og kunde-service.

Hvad AI ikke kan

Det er vigtigt at forstå, at AI har begrænsninger. Den er ikke en form for en alvidende maskine. Kapaciteten afhænger i høj grad af, hvordan den er trænet, og hvilket formål den er designet til.

Her er noget af det, AI endnu ikke kan:

Kreativitet og innovation: AI kan generere tekst eller billeder baseret på mønstre i data, men den mangler stadig evnen til at skabe noget helt nyt eller tænke ud af boksen på den måde, som mennesker kan. AI kan efterligne,

men den har ikke egen bevidsthed eller kreativitet.

Forstå følelser: AI kan analysere sprog og billeder for at finde ud af, om en person er glad eller ked af det, men den har stadig svært ved at forstå og reagere meningsfuldt på komplekse menneskelige følelser. Maskiner har ikke empati og intuition.

Moral og etiske beslutninger: AI træffer beslutninger baseret på data og algoritmer, men den har ingen indbyggede etiske eller moralske kompasser. Det betyder, at AI kan træffe valg, som virker logiske, men som måske ikke er moralsk eller etisk acceptable.

Forskellige typer AI-modeller

AI er ikke en enkelt teknologi, men mange forskellige typer, som er designet til forskellige formål. For eksempel:

Googles Notebook LM: Den model er designet til at hjælpe med akademisk research. Den

er trænet til at forstå og navigere i videnskabelige data og kan hjælpe forskere med at analysere og sammenfatte komplekse undersøgelser. Den er fokuseret på præcision og evnen til at håndtere store, tekniske datamængder.

ChatGPT: En sprogmodel, der er specialiseret i at chatte og besvare spørgsmål letforståeligt for brugeren. ChatGPT er trænet på enorme mængder tekst og er god til at føre samtaler om mange emner, men ikke skabt til dybdgående akademisk forskning. Dens styrke ligger i evnen til at formidle information på en naturlig måde.

Energiforbruget

AI's evner er imponerende, men der er store omkostninger – ikke kun i forhold til udvikling og vedligeholdelse, men også forbruget af energi, vand og andre ressourcer. Træning og drift af store AI-modeller kræver massive mængder computerkraft, og det resulterer i højt forbrug af elektricitet og vand.

» Store omkostninger – ikke kun i forhold til udvikling og vedligeholdelse, men også forbruget af energi, vand og andre ressourcer.«

» Ingen indbyggede etiske eller moralske kompasser.«

Elektricitetsforbrug: Det kræver langvarig, kontinuerlig databehandling på avancerede servere at træne en stor sprogmodel som ChatGPT. Forbruget af elektricitet svarer ofte til det årlige energiforbrug for mange husholdninger.

Vandforbrug: AI-datacentre kræver store mængder vand til afkøling af de servere, der konstant arbejder for at træne og køre AI-modellerne. Det øger presset på lokale vandressourcer.

Miljøpåvirkning: Afhænger af, hvordan elektriciteten genereres. Hvis AI-datacentre drives af ikke-vedvarende energikilder, kan CO₂-udledningen være betydelig.

Alt det har skabt en nødvendig debat om, hvordan vi bedst balancerer de enorme fordele ved AI med dens indvirkning på miljøet. Mange tech-virksomheder, herunder Google og Microsoft, har forpligtet sig på at gøre deres AI-drift mere miljøvenlig ved at skifte til vedvarende energi og reducere vandforbruget i deres datacentre.

» Maskiner har ikke empati og intuition.«

AI må ikke erstatte Helligånden

»Hvis du kan forestille dig en måde, som AI kan effektivisere din og din kirkes mission på, så brug det!«

»Kunstig intelligens kan være et godt redskab i mission«, skriver Carsten Riis Jensen, der har brugt AI i flere år.

[≡] Carsten Riis Jensen

[📷] Barbara Zandoval – Unsplash

Kan kunstig intelligens bruges til mission? – Ja!

AI og Helligånd

Jeg har brugt kunstig intelligens (AI) i nogle år, og jeg er kommet frem til, at den eneste reelle målestok for kristen brug af AI er, om du erstatte Helligånden med AI. Bruger du AI som erstatning for noget, du tidligere var afhængig af Helligånden for at kunne gøre? – Hvis ja, så er det afgudsdyrkelse. Hvis nej, så er det effektivitet.

Hvis du kan forestille dig en måde, som AI kan effektivisere din og din kirkes mission på, så brug det! Og hvis det, du vil gøre med AI, fratager Helligånden sin opgave eller gør, at du ikke bruger tid i bøn, på bibellæsning eller fysisk fællesskab, så lad være. For så er det afgudsdyrkelse. Så bruger du nemlig AI som erstatning for alt det andet.

Carsten Riis Jensen

- uddannet teolog
- har været sognepræst, efterskolelærer, STU-pædagog og konsulent
- tidligere formand for KLF Kirke&Medier
- driver hjemmesiderne www.kirkegpt.dk og www.riisjensen.dk

» Hvis ja, så er det
afgudsdyrkelse. Hvis nej, så er
det effektivitet. «

Eksempler på effektiv brug af AI til mission:

- AI kan analysere demografiske data, som kan hjælpe kirker med at identificere områder og befolkningsgrupper både i Danmark og udlandet, hvor der er særligt behov for mission og kirkeplantning.
- AI kan hjælpe dig med at lære et sprog – og AI kan oversætte bøger, prædikener og studiematerialer, så det hurtigt og prisbilligt når bredere ud.
- AI kan analysere sociale medier og online trends for at hjælpe kirker med at tilpasse deres kommunikation og formidling til forskellige målgrupper, især unge mennesker der primært er online.
- Chatbots på kirkernes hjemmesider og sociale medier kan besvare grundlæggende spørgsmål om kristendom, gudstjenester og kirkens aktiviteter døgnet rundt. Det kan være særligt nyttigt for søgende personer som foretrækker anonym kontakt.
- AI kan analysere prædikener – både i tekstform og på video – og lave færdige andagter og samtalspørgsmål. Pointen med det er ikke at gøre noget smart med AI, men at engagere mennesker – som finder din prædiken eller lytter til den – i en samtale, der fører dem tættere på Kristus.

- AI kan »live« – altså med det samme – oversætte jeres præsts prædiken til andre sprog, sådan at folk, som taler andre sprog øjeblikkeligt får det oversat, uanset om de sidder i salen eller deltager online.
- Hvis du gerne vil illustrere noget visuelt, måske i form af en tegning, men ikke har de kunstneriske evner, så kan AI skabe illustrationerne og billederne for dig.
- AI kan give forslag til ugentlige Facebook/Instagram/TikTok-opslag og også skabe opslagene for dig, så du kan fokusere på det, der betyder noget, nemlig samværet med mennesker i din menighed og omgangskreds.
- AI er i det hele taget rigtig god til at hjælpe med at »automatisere« opgaver, fx kalender og planlægning. Men igen – så du kan fokusere på det, der betyder noget, nemlig samværet med andre mennesker.

I min opsummering af muligheder forsøger jeg bevidst at efterleve den nøglesætning, jeg nævnte før: Den eneste reelle målestok for kristen brug af AI er: Erstatte den noget, du tidligere var afhængig af Helligånden for at kunne gøre? – Hvis ja, så er det afgudsdyrkelse. Hvis nej, så er det effektivitet.

Muligheder med AI

Jeg er mangeårig begejstret bruger af medier og teknologi, og nu også kunstig intelligens (AI).

[≡] Carsten Riis Jensen

Lige for øjeblikket bruger jeg AI til at lave spilbaserede undervisningsmaterialer til kirker og skoler. Det er ret nyskabende.

Jeg har før lavet spil til konfirmander, og nu er jeg ved hjælp af AI i gang med at udvikle opdaterede udgaver, hvor eleverne skal gå online og løse dilemmaer blandt en gruppe unge kristne i en fiktiv historie, som jeg har »fodret« AI med.

Når eleverne går online, spiller AI rollerne som de personer, der optræder i den fiktive historie, og med udgangspunkt i Bibelen præsenterer de eleverne for forskellige dilemmaer, som eleverne sammen skal løse.

Hvis du er nysgerrig efter, hvad AI generelt kan i en kristen og kirkelig sammenhæng, så tag et kig på min hjemmeside. På forsiden er der adskillige eksempler, du kan gå i gang med.

Flere anvendelsesmuligheder:

spil til konfirmander: www.missionkonstantin.dk
anvendelse i kirken: www.kirkegpt.dk
undervisningsmaterialer: www.riisjensen.dk

Den fortabte søn

**John Hollænder fra Pandrup menighed
har skabt disse billeder med ChatGpt 4.0.**

[≡] Lone Møller-Hansen
[📷] ChatGpt 4.0

John Hollænder fortæller: »Når jeg arbejder med at »male« billeder med kunstig intelligens, er udgangspunktet det samme, som hvis jeg maler med fx vandfarver. Jeg bliver tit inspireret af mange af de billeder, jeg ser på internettet, eller noget jeg har oplevet i naturen.

Forskellen på et billede malet med AI er, at penslen er ren tekst. Jeg beskriver, hvad jeg kunne tænke mig i billedet, om det fx skal være lavet som et oliemaleri eller en akvarel. Når alle detaljerne er på plads, beder jeg AI om at lave billedet!

Når billedet er fremme på skærmen, kan jeg afgøre, om det ligner det, jeg havde forestillet mig. Hvis ikke, kan jeg lave ændringer eller tilføjelser. Ofte bliver billedet dannet af flere omgange.

En chat med Jesus

Mange af os sidder med spørgsmål om livet, om relationer, eller om hvordan man navigerer i en verden fyldt med sociale medier og kunstig intelligens. Hvem ville du spørge til råds?

[≡] Ulrick Refsager Dam,
præst i Holbæk Baptistmenighed
[📷] Steve Johnson – Unsplash
Collage Ole Steen

Mange af os ville måske ønske at kunne vende os til én som Jesus – en, der altid møder os med visdom, kærlighed og et dybere perspektiv.

I dag giver AI os nogle vilde muligheder. Vi kan bruge teknologien til at simulere samtaler med mennesker, der ikke er her længere, eller med figurer, der har haft enorm indflydelse på verden. Ved at lære maskinen, hvordan en person tænker, taler og reagerer ud fra de historiske kilder, kan vi skabe en dialog, der – på en måde – bringer dem til live igen.

Hvad nu, hvis vi kunne programmere en AI til at svare, som vi forestiller os, Jesus ville? Hvad ville han sige om vor tids udfordringer, om tilid og relationer i en digital tidsalder? Hvordan ville han guide os til at finde balancen mellem det menneskelige og det teknologiske?

Jeg gav Al opgaven at svare, som vi tror, Jesus ville gøre det – og det blev til en samtale, der

(måske) giver et glimt af, hvad han ville sige til os i dag. Her er, hvad der kom ud af det:

En chat med Jesus: Om tillid og relationer

Vi gav AI opgaven at simulere en samtale med Jesus. Her er, hvad han – måske – ville sige:

– Jesus, hvordan opbygger vi ægte tillid i en verden, hvor så meget af vores liv er online?

Jesus: »Ægte tillid begynder med ægte nærvær. Når I ser hinanden, som I virkelig er – uden filtre, masker eller perfekte profiler – skaber det en åbenhed, hvor tillid kan vokse.«

– Det lyder enkelt, men hvad med sociale medier? De kan nogle gange føles som en kampplads.

Jesus: »Vælg kærlighed over konkurrence.

Husk, hvad jeg sagde: »Elsk din næste som dig selv.« Hvis dine ord på sociale medier ikke bygger op, men river ned, er det tid til at stoppe op og reflektere.«

– Det er svært ikke at føle sig presset til at præstere eller sammenligne sig med andre derude.

Jesus: »Når I ser jer selv gennem kærlighedens øjne – mine øjne – behøver I ikke længere bevise jeres værdi. Jeres værdi ligger ikke i likes, men i den kærlighed, som I deler.«

– Hvordan kan vi bruke teknologi som en positiv kraft?

Jesus: »Brug den til at sprede lys i stedet for mørke. Lad jeres opslag være som en by på et bjerg, der ikke kan skjules. Relationer handler ikke om teknologi, men om hjerter. Så brug teknologien som et redskab til at skabe ægte forbindelser.«

Prøv selv

Du kan også selv prøve at chatte med Jesus lige her: <https://chatgpt.com/g/g6795d91073f8819187282fc0c12f9277-chat-med-jesus>

Jeg har kodet en simpel GPT, der lader Jesus svare ud fra Bibelens tekster. Den er måske ikke fuldstændig perfekt, men den giver et

»» Jeg gav AI opgaven at svare,
som vi tror, Jesus ville gøre det. ««

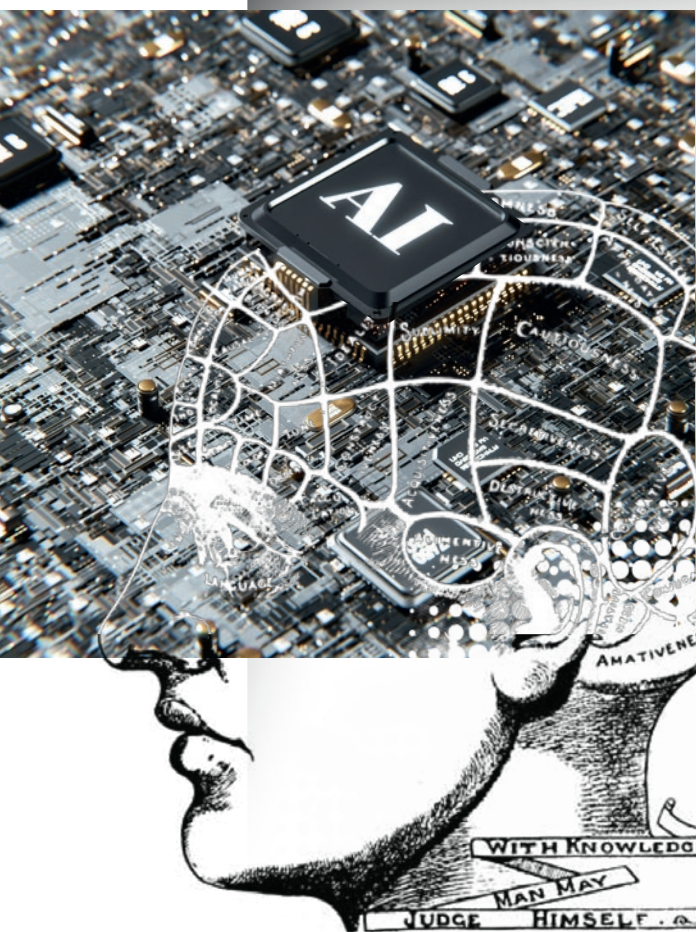
»» Jeg har kodet en simpel GPT,
der lader Jesus svare ud fra
Bibelens tekster. ««

sjovt og tankevækkende indblik i, hvordan
teknologi kan bruges til refleksion og dialog.
Så hvorfor ikke stille et spørgsmål eller to og
se, hvilke svar du får? – God fornøjelse!

Debat	0	1	0	0	1	0	0
1	0	1	0	1	0	0	1
0	1	0	1	0	0	1	0
0	1	0	0	0	1	0	1
0	1	0	0	0	1	0	1
0	1	0	0	1	0	0	1
0	1	0	0	1	0	0	1
0	1	0	0	1	0	0	1
0	0	1	0	1	0	1	0
0	1	0	0	1	0	1	0
0	0	1	0	1	0	1	0
0	1	0	0	1	0	0	1
0	1	0	1	0	0	1	0
1	0	1	0	0	1	0	1

Chatbots er ikke objektive orakler, men subjektive maskiner

Hvordan forholder vi os til kunstig intelligens i en verden, hvor chatbots og sprogmodeller bliver stadigt mere overbevisende?

» Modellerne er vanvittigt skråsikre. De mener selv, at deres forudsigelser er ufejlbarlige. «

[≡] Mads Leth
[📷] private

Søren Hauberg er professor i maskinlæring på DTU og ekspert i kunstig intelligens. Her giver han nogle bud på, hvad vi skal være særligt opmærksomme på i forhold til kunstig intelligens.

Hvad omhandler din forskning om kunstig intelligens kort fortalt?

»For tiden fokuserer jeg på usikkerheden, der er forbundet med kunstig intelligens. Kunstig intelligens handler om at bygge modeller og algoritmer, der kan lave forudsigelser og løse problemer. Rent empirisk har man observeret, at modellerne er vanvittigt skrår-sikre. De mener selv, at deres forudsigelser er ufejlbarlige, så meget af den forskning, jeg laver, handler om at prøve at få modellerne til at forholde sig til nøjagtigheden af forudsigelserne«, forklarer Søren Hauberg og fortsætter: »Hvis vi fx ønsker at bygge en kunstig intel-

ligens, der skal forudsige, hvad temperaturen bliver i morgen, vil vi jo gerne have et svar som 22 grader plus/minus 5 grader, men den form for selvrefleksion mangler i høj grad i modellerne.«

Hvordan bør vi forholde os til kunstig intelligens?

»Jeg tror, vi skal starte et andet sted end ved frygt. Når man eksempelvis skriver med en chatbot, og den svarer på spørgsmål, har man lyst til selv at svare: »Tak« og engagere sig med den. Det skyldes, at maskinen er meget tæt på at kopiere autentisk menneskelig opførsel, og så vil man gerne behandle den som et menneske, hvilket er meget pudsigt. På sin vis er det fuldstændigt hul i hovedet, for maskinen har ingen følelser, men alligevel har man det, som om man sidder overfor en virkelig person. Chatbotten er et ekstremt flot poleret og overbevisende spejlbillede, men der er jo ikke noget inde bagved, og det kommer man nemt til at glemme, når man bliver charmeret af den her utroligt veltalende robot«, uddyber Søren Hauberg.

»Vi har skabt noget kunstigt, der på sin vis minder om liv, og det rejser mange spørgs-

mål og overvejelser, som helt naturligt leder til frygt. Er vi som mennesker overhovedet egnede til at kunne rumme det, og kan vi stå inde for de konsekvenser, det måtte have?«

»Men det er ikke konstruktivt at være bange for, at kunstig intelligens overtager verdensherredømmet«, fortsætter Søren Hauberg. »Der er så mange håndgribelige og store problemer i verden, som vi bør håndtere, og mange af problemerne kan kunstig intelligens hjælpe os med at løse. Det nytter ikke noget at være optaget af en hypotetisk frygt for menneskehedens eksistens.«

Hvad er de største faldgruber i anvendelsen af kunstig intelligens?

»Anvendelse af kunstig intelligens til *fake news* i forbindelse med valg og politiske handlinger har været et problem længe, men heldigvis er der ret stort fokus på det. En anden faldgrube er, at sprogmodeller ofte lanceres uden en varedeklaration. Hvem er afsender? Der er kommet en ny kinesisk model, som er censureret efter kinesiske normer og temmelig sikkert også i høj grad politisk styret. Det er relativt nemt for os i Vesten at gennemskue.

»» Chatbotten er et ekstremt flot poleret og overbevisende spejlbillede, men der er jo ikke noget inde bagved. ««

»Mange af problemerne kan
kunstig intelligens hjælpe os med
at løse.«

→ Men hvad med de amerikanske chatbots? Her er vi mere på kulturel øjenhøjde med afsenderen, så det kan være vanskeligt at se, hvor kontrolleret og censureret modellen er. Hvad glemmer chatbotten at fortælle? Den foretager en subtil filtrering af informationer, men hvilke budskaber lægges der vægt på?»

Søren Hauberg uddyber: »Jeg tror, vi skal være pinagtigt opmærksomme på, at chatbots ikke er objektive orakler, men i den grad subjektive maskiner, som er blevet skabt med en stærk, men udeklareret kulturel baggrund. Derfor har vi brug for systematisk kildekritik af de informationer, vi får fra chatbots og sprogmodeller.

Et andet stort problem med kunstig intelligens er, at udviklingen går rivende hurtigt, og det er umuligt at følge med. Overgangen fra forskning til produkt er ufatteligt kort. Man bygger et stykke software, der skal flyttes fra én computer til en anden, hvilket sker på ingen tid. I andre brancher tager det årtier at bevæge sig fra forskning til produktion. Hvis

der sker et eller andet storslået gennembrud i nanoteknologi, hører vi ofte om det flere år før, det kommer til at påvirke vores liv i praksis, og vi har mulighed for at vænne os til tanken. Når der sker et gennembrud inden for kunstig intelligens, har vi ikke tid til at forholde os kritisk til, hvad den gode anvendelse af den nye teknologi egentlig er, hvilket ikke nødvendigvis er en fordel for samfundet.«

Hvad kan man gøre for at forbedre implementeringen af kunstig intelligens?

»Det giver ikke mening at forbyde noget. Kunstig intelligens har et enestående potentiale

til at forbedre samfundet. Der er så mange positive virkninger af kunstig intelligens, og vi kan få hjælp til at løse problemer langt bedre end før. Vi kan udvikle medicin hurtigere, lave bedre vejrudsigter og klimamodeller, gøre vores fødevarer mere holdbare og bæredygtige ved at optimere transport, energiforbrug og opbevaring osv.

Men samtidig må vi konstatere, at mulighederne kommer med en pris. Det er ikke gratis, og fremtidens udfordring bliver at skabe balance mellem den kunstige intelligens' enorme potentiale og de nævnte faldgruber«, slutter Søren Hauberg.

»Udviklingen går rivende hurtigt,
og det er umuligt at følge med.«

En positivt konfliktsøgende præst

Ulrick Refsager Dam har et højt energiniveau og roder sig ud i mange projekter, fordi han elsker mennesker.

» Konflikter kan hjælpe os til at åbne for det, der kommer bagefter. «

[≡] Renathe Zimmermann
[📷] Bent L. Hansen

En for brat afslutning på en mountainbike-tur resulterede i to måneders sygemelding, og at Ulrick Refsager Dam trods ansættelse først rigtig kom i gang med tjenesten i Holbæk Baptistkirke ved årsskiftet. Menigheden har et fantastisk VITAL-forløb bag sig og er meget indstillet på, at der skal investeres i de unge. Menigheden har også et stort fokus

på omsorgsarbejde og er en engageret multikulturel menighed.

Fra vordende civilingeniør til præst

Ulrick ville ikke være præst. Han er vokset op i Apostolsk Kirke med meget aktive forældre og begyndte at læse Fysik og Nanoteknologi på DTU, men trivedes ikke. Han kom i kontakt

med Brorsøns Kirke i København med mange unge mennesker, og Ulrick blev set og fik lov at udvikle sine lederevner, hvorefter han skiftede studie til »Kristendom, Kultur og Kommunikation« med fokus på ledelse og organisationsudvikling.

Uddannelsen og det frivillige arbejde i et par ungdomskirker betød, at livet alligevel tog en drejning mod præstegerningen, og efter oplæring i Amagerbro Frikirke¹ i København og en ansættelse i Sjølundkirken² i Næstved →

» Jeg vil gerne være der, hvor der sker noget. «

» Hvad er bedst: At vi hver uge går på kompromis, eller at vi hver uge har noget fantastisk for hver gruppe, og så mødes til fælles fest to-fire gange om året? «

→ er Ulrick nu præst i Holbæk Baptistkirke.

Sideløbende har han hele tiden arbejdet som ledelseskonsulent, fordi han kan lide at udnytte fordelene ved kombinationen.

Ulrick har aldrig følt sig knyttet til et bestemt kirkesamfund, men føler sig meget godt tilpas med den flade struktur i BaptistKirken, hvor præsten mere har en tjenende rolle og ikke står forrest som en person, man skal se op til. At BaptistKirken i øjeblikket også er i en genstartsproces, er for Ulrick kun motiverende:

»Jeg vil gerne være der, hvor der sker noget, og jeg véd fra min ledelseserfaring, at konflikter kan hjælpe os til at åbne for det, der kommer bagefter. Kirken kan lære af virksomhedernes vilkår, at de skal tænke udvikling for ikke at lukke. Hvis vi ikke udvikler, afvikler vi.«

Ulrick Refsager Dam

- Uddannelse:
bachelor i Kristendom, Kultur og Kommunikation (3K)
master i Ledelse og Menighedsudvikling
- Arbejde:
præst i Kløvermarkskirken
lederkonsulent for bl.a. Arbejdernes Landsbank, HedeDanmark og Messecenter Herning
- Udgivelser:
»Building the Basileia. Moving the Church into the 22nd century« (2023)
er pt ved at lægge sidste hånd på en ny bog om ledelse, der udkommer i efteråret.

»Jeg har lært, at jeg skal tænke lidt, før jeg træder ind i konflikten.«

Forskellige sider

På spørgsmålet om Ulricks stærke sider er svaret hans passion for relationer. Ulrick elsker at være sammen med mennesker, og det er naturligt for familien at have et åbent hjem og dele liv med mange mennesker. Det er også en styrke ikke at være bange for konflikter, men det har en bagside. Det sværeste for Ulrick at arbejde med er, at han er et positivt konfliktsøgende menneske: »Jeg tror, vi udvikler os i det. Men det kan være vanskeligt at vide, hvornår man skal være varsomt afventende, inden døren sparkes ind. Jeg har lært, at jeg skal tænke lidt, før jeg træder ind i konflikten.«

Hvordan når vi de unge?

Ulrick brænder for at række ud og give plads til de unge. Tidligere vidste man tidligt, hvordan livet skulle forme sig, men i dag savner de unge holdepunkter og vil selv være med til at danne dem: »Hvis vi fortæller de unge, hvordan de skal tro, mister de interessen.« Ulrick har i et tidligere interview nævnt, at nøglen til den nye generation er, at vi lærer at leve vores kristne liv mere autentisk. Han siger:

»Den unge generation er i stigende grad træt af, at kristendommen ikke afspejler det liv, Jesus kaldte os til at leve. Jesus kaldte os til ydmyghed, forsoning, radikal inklusion og fællesskab – ikke til splid, eksklusion og selvhævdelse, og alligevel ser vi ofte kristne fællesskaber skabe uenighed, hvor mindre

forskelligheder i tro splitter familier og kirker. Det handler ikke om at være perfekt, men om at mødes som hele mennesker – med vores styrker og de dele af os, der stadig er i proces. Autenticitet betyder også at dele spørgsmål, tvivl og sårbarhed og finde styrke i fællesskabet. Det kristne liv bliver først autentisk, når vi lader Guds kærlighed forme vores hverdag der, hvor livet leves. Ved at mætte den sultne, klæde den nøgne, hele den brudte, løfte studiekammeraten, smile til kasseekspedienten, hjælpe den, vi møder, og være dem, der skaber en verden, der er en lille smule bedre i dag, end den var i går. Der tror jeg, at nøglen til et autentisk kristent liv findes.«

Fremtiden

Ulrick udfordrer tanken om, at vi skal skabe rammer, hvor alle føler sig godt tilpas: »Jeg tror ikke på, at vi kan lave et arrangement,

der favner alle. I stedet skal vi skabe fællesskaber for de forskellige grupper i menigheden, og så ophøje det store fællesskab ved særlige lejligheder, som påske, pinse, jul etc. Hvad er bedst: At vi hver uge går på kompromis, eller at vi hver uge har noget fantastisk for hver gruppe, og så mødes til fælles fest to-fire gange om året?«

Ulrick har et højt energiniveau, og han fortæller, at samarbejdet med menighedsrådet omkring fokus og forventninger er vigtigt: »Når forventningerne er klare, er det nemmere at sige nej til det mindst udviklingsgivende.« Ulrick elsker at arbejde. Han begynder meget tidligt på dagen for at få ro og eftertanke, og det betyder, at han får god tid til familien og alle de andre gøremål i løbet af dagen.

- 1 Amagerbro Frikirke er en del af Apostolsk Kirke
- 2 Sjølundkirken er en forenet Apostolsk Kirke og Mosaik-kirke (tidligere: pinsemenighed)

Værdier for Baptistkirken i Danmark

I menighederne og på lederdage har vi drøftet de værdier, der skal kendetegne BaptistKirken. Ledelsen begrundet her formuleringerne.

[≡] BaptistKirkens ledelse

[📷] Unsplash og Laila Nygaard

Baptistkirken i Danmark er et mangfoldigt fællesskab af menigheder med hver sine unikke udtryk og særpræg. For at mangfoldigheden skal berige os og ikke adskille os, er det afgørende, at vi forankrer os i et fælles værdisæt.

Værdierne er udarbejdet efter en længere proces. Ledelsen har haft mange drøftelser internt og med bidragydere fra forskellige områder af vores fælles virke. Vi har fået input fra menighederne på de to regionale lederdage og medfølgende skriftlige tilbagemeldinger. Igennem alle samlinger har vi søgt Herrens vejledning og oplevet styrken ved den fælles forbøn fra kirkesamfundet. Arbejdet har ikke været problemfrit, men vi har oplevet stor lydhørhed, respekt og vilje til samarbejde.

Vi opmuntrer alle til at tage del i samtalen med samme indstilling. For arbejdet med de fælles værdier er vigtigt! Værdierne er ikke blot ord på et papir – de skal være levende principper, der motiverer os til at se vores forskelligheder som en styrke og vores fællesskab som

»» Fordi kirken er et fællesskab af menigheder centreret om Jesus, står ingen menighed alene. ««

en afgørende del af vores identitet og understøttelse af vores mission.

Gud rækker ud til alle

Det er vores dybeste overbevisning, at Gud ønsker at frelse alle! Gud rækker ud til alle med sin kærlighed, og Jesus har givet os alle ansvar for at dele troen på ham – både i ord og handling. Ved at opmuntre og støtte hinanden i den fælles mission anerkender vi, at vi er forskellige dele af den samme Guds plan. Uanset hvordan den enkelte menighed vælger at udtrykke og handle på den mission, banker

»» Uanset hvordan den enkelte menighed vælger at udtrykke og handle på den mission, banker det samme hjerte for at dele troen på Jesus. ««

det samme hjerte for at dele troen på Jesus. Vores forskelligheder bliver dermed ikke barrierer, men snarere forskellige veje til at nå det samme mål: At bringe evangeliet ud.

Et fællesskab centreret om Jesus

Vores forståelse af menighed og fællesskab motiverer os til at værdsætte både det lokale, det nationale og det internationale fællesskab. Fordi kirken er et fællesskab af menigheder centreret om Jesus, står ingen menighed alene. Selvom de lokale menigheder er selvstyrende og har frihed til at forme deres tro og tjeneste, er friheden ikke ensbetydende med isolation. Tværtimod giver friheden os mulighed for at udvikle os på måder, der er relevante i vores unikke kontekst. Men det er vores fælles forpligtelse at arbejde sammen i et større fællesskab, der sikrer, at vi kan støtte og inspirere hinanden.

Den åbne samtale om kirkens udvikling i menighederne, på lederdage og på Synode2025 gør det muligt, at vi sammen søger Guds vej frem, mens vi respekterer forskellige perspektiver og forhåbentlig styrker følelsen af fællesskab. Fremfor at adskille os kan vi lade

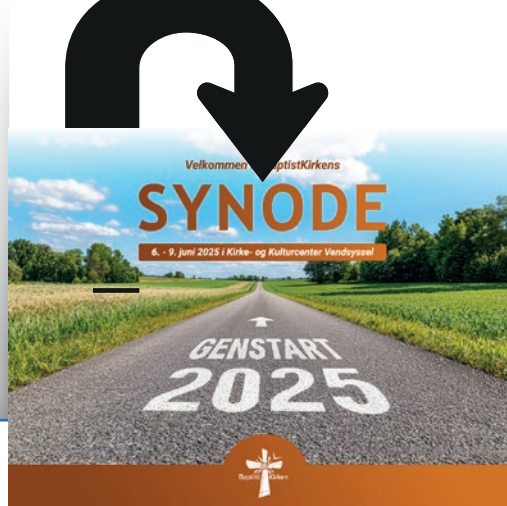
de teologiske nuancer berige vores fælles forståelse af Guds ord, når vi ydmygt lytter til hinanden og sammen tolker Bibelen.

Bibelen

Bibelen er vores vigtigste kilde til erkendelse af Guds åbenbaring i Jesus Kristus og vores mission i verden. Som baptister fastholder vi, at alle har ansvar for at læse og lytte under Helligåndens vejledning og tolke efter sin samvittighed og i samtale med fællesskabet. Troen, på at Gud taler til os gennem Bibelens skrifter, giver os et fælles sprog og et fælles referencepunkt, selv når vi fortolker forskelligt. Det er netop i ansvaret og friheden til fortolkning i fællesskab under Helligåndens vejledning, at vi motiveres til dialog og respekt for hinandens overbevisninger.

Dåb og tjeneste

I dåben stiller vi os til rådighed for den tjeneste, som Jesus kalder os til, og vi tror, at Gud kalder og udruster os alle til tjeneste. Paulus skriver: »Der er forskel på nådegaver, men Ånden er den samme. Der er forskel på tjenester, men Herren er den samme.«¹

→ Som kirkefællesskab ønsker vi at støtte og opmuntre hinanden i at tjene med de gaver, som vi hver især har fået, og blandt dem, som Gud kalder os til – og ikke lade os begrænse af de skel, som mennesker sætter op for og mellem hinanden.

Præsterne

Vi forstår os selv som en lægmandskirke, men vi må erkende, at vores præster er vitale for sammenhængskraften. Deres forpligtelse til at forkynde, vejlede og støtte er afgørende for den enkelte menighed, men deres engagement i et forpligtende kollegialt fællesskab på nationalt plan er lige så vigtigt for vores enhed. Gennem gensidig anerkendelse, deltagelse i samlinger og bidrag til teologisk arbejde skaber præsterne et stærkt fundament for fælles forståelse og retning. Selvom hver menighed selv kalder sin præst, sikrer introduktionen til baptistisk tradition og teologi en fælles referenceramme og en motivation for at arbejde sammen på tværs af menighedsgrænser.

Bundet sammen

Endelig er vores forpligtelse som en baptistfamilie kernen i vores sammenhold. At vi er bundet sammen betyder, at vi aktivt vælger at leve i relation til hinanden, selv når vi er uenige. Forpligtelsen på vores historie, teologi og fællesskab motiverer os til at tage ansvar for fremtiden sammen. Ved at samarbejde om at plante, udvikle og udruste menigheder og bidrage regionalt, nationalt og internationalt viser vi konkret, at vores fællesskab er vigtigere end vores forskelle.

Hvordan – ikke hvorfor

Værdierne handler om, *hvordan* vi vil være kirke sammen. Det er ikke en beskrivelse af vores trosgrundlag. Det udarbejdede vi i fællesskab i 2022-2023 under titlen »De otte teser«. Læs dem på side 27.

Vi håber, at I vil samtale om værdierne – i smågrupper, arbejdsgrupper, menigheder og ikke mindst på Synode2025 den 6.-9. juni 2025 i Sæsing.

Værdier for Baptistkirken i Danmark

Oplæg til samtale

Mission

Vi tror på, at Gud ønsker at frelse alle mennesker og at Jesus Kristus forvandler og for-nyer os og verden. Vi tror, at enhver kristen er kaldet til at dele troen på Jesus – både i ord og handling.

Derfor:

- opmuntrer og støtter vi hinanden i at være i mission på det sted og på den måde, som Gud leder de enkelte menigheder til.
- har vores menigheder forskellige udtryk og når forskellige grupper af mennesker.
- tjener vi medmennesket lokalt, nationalt og globalt, og kæmper for alles frihed til at tale og tro.
- arbejder vi sammen med andre kristne både lokalt, nationalt og internationalt.

Menighed og fællesskab

BaptistKirken er et fællesskab af menigheder, hvor mennesker samles om troen på Jesus Kristus.

Derfor:

- kan alle deltage i samtalen om, hvordan menigheden og kirkesamfundet udvikler sig, og hvordan vi lever vores tro i fællesskab.
- er de lokale menigheder selvstyrende og har frihed til at forme deres tro og tjeneste i overensstemmelse med deres forståelse af Bibelen under Helligåndens vejledning.
- fastholder vi den lokale menigheds selvstændighed, samvittighedsfrihed og forpligtelse i tolknings spørgsmål.
- er menigheden samtidig en del af et større fællesskab, der står sammen i tro og tjeneste og forpligter sig på hinanden.

Bibelen

Bibelen er vores vigtigste kilde til forståelsen af Guds åbenbaring i Jesus Kristus og vores mission i verden.

Derfor mener vi, at:

- Gud taler til os gennem Bibelens skrifter og gennem Helligåndens tale til den enkelte og fællesskabet.
- alle har ansvar for at læse og lytte, og derfor er der frihed til fortolkning i fællesskab under Helligåndens vejledning og i lyset af den kristne tradition, vores fornuft og erfaring. →

Kald og tjeneste

Vi tror på, at Gud kalder og udruster alle til at tjene med i Guds rige.

Derfor:

- støtter og velsigner vi hinanden i at tjene blandt dem, som Gud kalder os til.
- støtter og udruster vi frivillige, ledere og ansatte til tjeneste i menigheder og på nationalt plan.
- vælger og engagerer vi mennesker på alle niveauer nationalt baseret på deres gaver og kvalifikationer uafhængigt af køn, etnicitet, handicap, seksualitet.

Præster

Vi tror på, at præsterne er kulturbærere i vores kirkesamfund. Derfor er de forpligtet af det kald, de har fået, til at bidrage aktivt – både ved at forkynde evangeliet, vejlede og støtte menighederne, og ved at tage ansvar for kirken udvikling og sammenhængskraft.

Derfor opfordres præster til at lade sig akkreditere og dermed påtage sig nationalt ansvar ved at:

- indgå i et forpligtende og anerkendende kollegialt fællesskab.
- deltage i regionale og nationale samlinger.
- anerkende hinanden gensidigt.
- udruste lægfolk og præsteaspiranter.
- bidrage til teologisk og pastoralt arbejde med andre præster og menigheder i BaptistKirken samt landsorganisationer – herunder særligt børn og unge samt BaptistKirkens udvalg.

Vi anerkender, at menighederne er forskellige, har deres egne udtryk og unikke behov – også når det kommer til ansættelser.

Derfor:

- har hver menighed suveræn ret til selv at kalde og ansætte deres præst.
- introduceres alle nye præster til baptistisk tradition og teologi, samt skoling i den praktiske udførelse af præstegerningen.
- efterstræbes det, at der skabes rum og rammer, så præster kan dygtiggøre sig løbende.
- tilbydes alle nye præster en mentor valgt blandt de akkrediterede præster.

Forpligtelse

Vores identitet og mission kalder os til at være én familie. Som familie forbliver vi forpligtet til at leve i forhold til hinanden, selv når der er forskelle og uenigheder, for i Gud er vi ét.

Derfor forpligter vi os på:

- vores historie, teologi og fællesskab og tager ansvar for fremtiden.
- at forkynde evangeliet ind i den tid, vi lever i, og give evangeliet videre til næste generation.
- i samarbejde at plante, udvikle og udruste menigheder.
- at bidrage regionalt, nationalt og internationalt – både med menneskelige og økonomiske ressourcer.

De otte teser

1. Vi er et fællesskab af menigheder, der sammen med alle kristne bekender troen på **Gud** som Far, Søn og Helligånd, der skaber, frelser, giver liv og vejleder. Vi tror, at Gud fuldt ud har åbenbaret sig i Jesus Kristus og igennem Helligånden fortsat åbenbarer sig.

4. Menigheden er en forsamling af mennesker, der som følge af evangeliets forkyndelse bekender Jesus Kristus som Herre og Frelser. I nadverens fællesskab, hvor vi sammen fejrer Jesus' død og opstandelse, bliver vi ét med Kristus og hinanden.

6. Kirken tager del i Guds omsorg for verden. Det sker på flere måder, fx gennem forkyndelse, gudstjenestefejring og fælles liv, samt i **diakoni og mission**, lokalt og globalt.

7. Troen på evangeliet og tillid til Jesus gør os myndige og sætter os fri til at leve, tro og tænke frit. Fordi vi er ét i Kristus, har vi lige ret til at **tro og handle** i overensstemmelse med evangeliet. Derfor lytter vi til hinanden og respekterer indbyrdes forskelle.

2. Bibelen er vores rettesnor for tro, liv og lære. Vi læser og tolker de bibelske skrifter i lyset af Jesus Kristus i bøn om, at det må ske under Helligåndens vejledning. Vi læser Bibelen individuelt og i fællesskab med ønske om at gøre dens budskab relevant i dag.

3. Evangeliets er de gode nyheder om, at Guds rige er kommet nær, og at Jesus er vores frelser. Gud viser sin kærlighed til alle i Jesus' liv, død og opstandelse. Evangeliet giver os håb for fremtiden, tro på, at en anden verden er mulig, og skaber en glædelig forventning om de dødes opstandelse og det evige liv.

5. Dåb finder sted på baggrund af personlig tro og bekendelse af Jesus Kristus som Herre og Frelser. I dåben indvies vi derfor til et liv i efterfølgelse af Jesus, hvor vi tjener med de gaver, Gud giver os.

8. Som en del af Guds universelle kirke er vi ét med alle kristne. Vi opfordrer derfor til **økumenisk** samarbejde og respekt for hinandens forskelligheder.

Kommunikation med Gud

»Jeg er vokset op i en troende familie i et kristent fællesskab. Derfor er det normalt for mig at læse i Biblen«, fortæller Joshua.

[≡] Joshua Zung Hai

[📷] Privat

I børnekirken skulle vi læse og huske bibelvers udenad. Men det var først, da jeg blev teenager, at jeg kunne begynde at forstå og forholde mig til det, jeg læste. Jeg mødte en meget inspirerende præst, som opmuntrede mig til bibellæsning: »Det er en måde til at opnå kommunikation med Gud«. Det fik mig til at fortsætte med at læse i Bibelen.

Hvorfor?

En anden grund til at læse Bibelen er, at det skaber »remindere« til bestemte ting i hverdagen. Når jeg har travlt med skole, arbejde og andre hverdagsting, er det meget brugbart til at få dagen til at fungere for mig. Et bibelvers kan give mig tryghed og styrke.

Tid og sted

Det er lidt forskelligt, hvor og hvornår jeg læser i Bibelen. Et særligt tidspunkt er nok inden sovetid, men jeg kan også finde på at læse på andre tidspunkter og på andre steder end hjemme, fx i metroen eller i en park. Det kan godt være svært at koncentrere sig, når der er mange mennesker i metroen, eller når der er støj omkring mig, men det kan godt lade sig gøre. Selvom jeg ikke kommer så dybt ned i teksten, vil jeg hellere læse mindre dybt end undlade at læse.

Man ved jo aldrig, hvor eller hvornår man får en åbenbaring fra Gud. Jo mere man læser, jo bedre husker man.

Et yndlingsvers

Jeg læser ofte dette bibelvers: »Du skal studere den konstant, du skal altid tænke på den,

så du kan handle efter den, og hvis du ikke afviger det mindste fra den, vil du have held med dine planer. Der er mig, der har udpeget dig til leder for Israel, så vær modig og stærk. Du skal ikke være bange, for jeg er hos dig, hvor end du går hen.«¹

Det giver mig styrke og hjælper mig i hverdagen, at Gud altid vil være hos mig. Andre gode steder for mig er, når jeg læser om næstekærlighed og troen.

En opmuntring

Det er godt og brugbart i mange situationer at læse Bibelen, og du taber intet ved det.

¹ Josvabogen kap. 1, vers 8-9, Bibelen 2020

Landskonference 2025

Efter flere drøftelser i efteråret valgte Baptisternes Børne- og Ungdomsforbund og Evangelisk Frikirke Danmark ikke at medvirke til det sommerstævne, som vi har været fælles om gennem mange år.

[≡] Vibeke Dalsgaard,
formand for BaptistKirken

På trods af udfordringer med at finde frivillige, skal vi ikke lægge skjul på, at BaptistKirken havde et stort ønske om at arbejde for en fortsættelse, men sådan blev det ikke. Et samlende stævne i vores kirkesamfund var heller ikke muligt.

Det har flere konsekvenser

Ledelsen var helt klar over, at det ikke var realistisk, at Landskonferencen kunne holdes en enkelt dag midt i sommerferien. Derfor er *Landskonferencen flyttet* til lørdag den 27. september 2025 i Chin Baptist Church i Esbjerg.

Det betyder også, at BaptistKirkens årsregnskab 2024 skal vedtages digitalt i år. Regler

og anvisning for det bliver udsendt til menighederne.

Vi håber til gengæld, at mange vil komme til synoden i Sæsing i pinsen den 6.-9. juni, hvor vi holder både kirkemøde og -fest.

Navne

Døbte

Odense

02.03.2025:

Lee Lee Har Pengsaw

Grace Shwe Har Pengsaw

Harkee Kee Aung Har Pengsaw

Jennifer Hluhar Pengsaw

Silkeborg

02.02.2025:

Noah Gatoto, f. 06.07.2006

Kazungo Mezenkabandi, f. 10.10.2009

Sindal

23.03.2025:

Kayla Marianne Tesi, f. 10.09.2010

Optaget

Brovst

02.02.2025:

Benita Baraily Paudel, f. 25.08.1999,

døbt i Løgstør Frikirke 15.03.2015

16.03.2025:

Pema Gurung, f. 03.02.1996, døbt i Nepal 03.03.2010

Bee Maya Mangar, f. 26.08.1995, døbt i Nepal i 2004

Pirithi Man Gurung, f. 05.08.1952, døbt i Nepal 05.06.2009

Pabitra Gurung, f. 25.06.1954, døbt i Nepal 05.06.2009

Surech Kumar Thapa, f. 29.02.1948, døbt i Bhutan i 1978

Junu Thapa, f. 11.03.1988, døbt i Vesterhavet 01.07.2024

Kau Root, f. 26.09.1983, døbt i Vesterhavet i oktober 2024

Sindal

23.03.2025:

Knud Sodborg, f. 01.03.1944

Døde

Frederikshavn

Karen Hvid Jepsen, født 11.04.1935,

døbt 07.05.1950, døde 28.12.2024

Nørresundby/Vodskov

Kaj Lindholm Christensen, født 18.10.1936,

døbt 22.08.1954 i Birkelse, døde 23.12.2024

Karmelkirken, Aalborg

Villy Falk Larsen, født 24.12.1940,

døbt 17.05.1981, døde 18.03.2025

Aarhus

William Bech Jørgensen, født 21.03.1929,

døbt 01.05.1944 i Hjørring, døde 03.03.2025

Forvist og forbudt – anabaptister i Danmark

**I 1525 blev de første anabaptister døbt i Zürich.
Deres krav om trosfrihed satte Europa i brand.
Hvorfor kom bevægelsen ikke til Danmark?**

[≡] Christian Bylund, cand. theol,
præst i Tølløse Baptistmenighed
og næstformand i BaptistKirken
[📍] Bent Hylleberg.

1500-tallets anabaptister krævede trosfrihed for alle. Det satte Europa på den anden ende. Bevægelsen fik aldrig fodfæste i Danmark på grund af forbud, censur og forfølgelse – en udvikling, der tog fart allerede i døbernes tidlige historie.

Religiøs tolerance

Frederik I tillod i begyndelsen af reformationen prædikanter at arbejde frit. Kongemagten beskyttede dem med værnebrev, som gav dem immunitet mod kirkelig censur. Det var nødvendigt, da kampen med den gamle katolske kirke og dens støtter var i fuld gang. Men den tolerance var ikke ubegrænset. Den gjaldt kun, så længe prædikanterne ikke skabte uro.

Den tyske anabaptist Melchior Hoffman var blandt dem, der fik beskyttelse, selvom han ikke var lutheraner. Frederik I havde hørt Hoffmans prædikener og var begejstret for dem.

Derfor tillod kongen, at Hoffman blev præst i Slesvig. Men Hoffman var mere end en dygtig prædikant; han var en karismatisk skikkelse, der bragte reformatoriske døber-idéer med sig.

Hans prædikener vakte opsigt, fordi han forkyndte nadveren symbolsk, i modsætning til den lutherske lære. Det blev for meget for de lokale autoriteter. I 1529 blev Hoffman indkaldt til en teologisk læresag i Flensborg. Under ledelse af den senere Christian III blev han dømt som kætter og forvist. Hans tryk-presse blev konfiskeret, og hans tilhængere blev udvist.

Det blev et vendepunkt: Den kortvarige religiøse tolerance i Danmark var slut for dem, der stod udenfor den lutherske bevægelse. På få år gik Danmark fra at have en lovligt virkende præst med anabaptistiske tanker til udvisning.

»Men tolerancen var ikke ubegrænset. Den gjaldt kun, så længe prædikanterne ikke skabte uro.«

Haderslev-artiklerne og forfølgelse

I 1528 fik den senere Christian III formuleret Haderslev-artiklerne. Artiklerne pålagde præsterne at bekæmpe »sekte [&] falsk lære«. De nævnte ikke anabaptister direkte, men det stod klart, at enhver, der afviste barsedåben, ikke var velkommen. At lade sig gendøbe var at spotte Helligånden, og præsterne skulle aflægge dette præsteløfte: »Jeg N. sværger ..., at jeg hverken åbenbart eller hemmeligt vil vedkende mig, forsvare eller lære nogen sætning af ... gendøbernes ... vildfarende lære ...«.

Christian III's magtovertagelse i 1536 cementerede den linje. Med Kirkeordinansen af 1537 blev lutherdommen statsreligion, og al afvigelse blev forbudt. Kort efter indførte kongen censur. Ingen bog måtte trykkes uden kongelig tilladelse, og skrifter, der afveg fra den lutherske lære, blev bandlyst.

Forvist, fængslet og henrettet

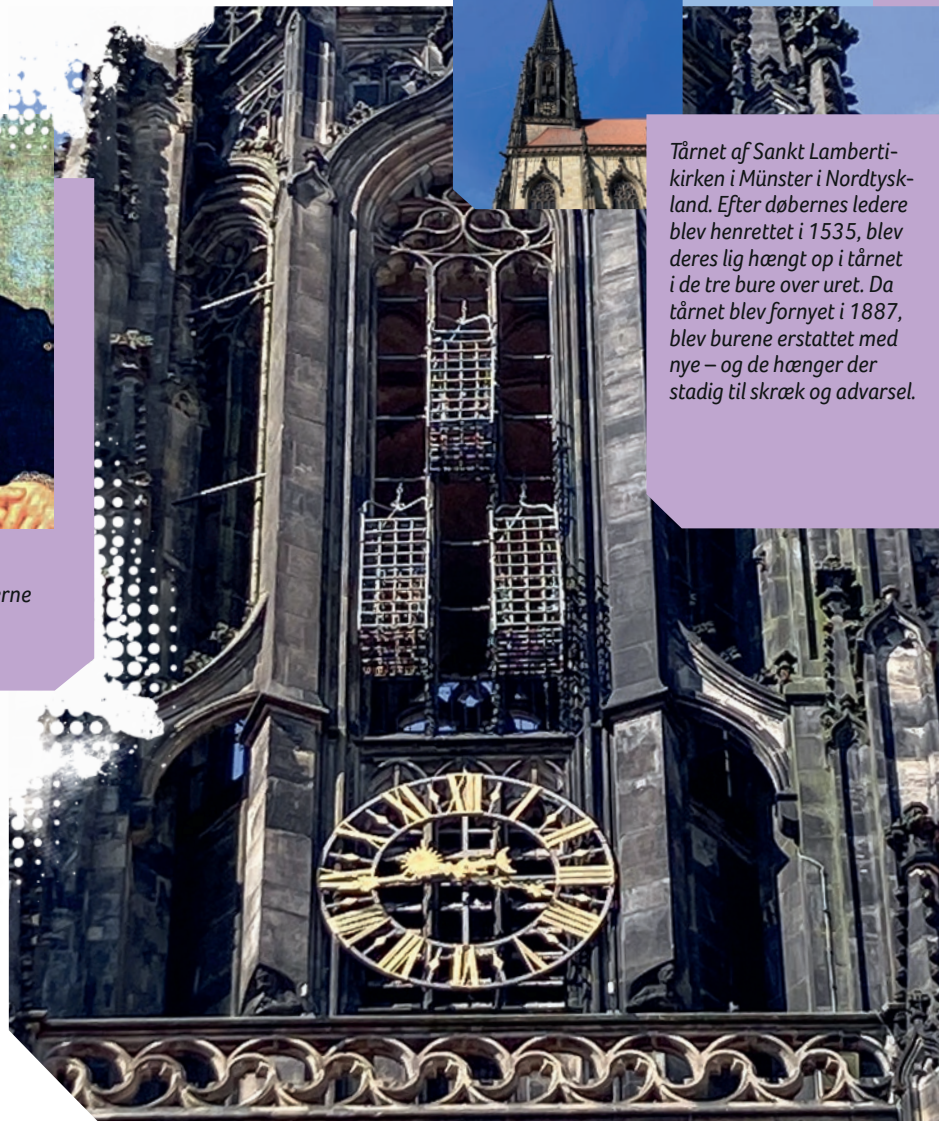
I årene 1553-1555 udsendte Christian III forordninger imod anabaptisterne, der forbød dem at opholde sig i Danmark. Myndigheder-

Døberen Melchior Hofman, der virkede i Danmark – og kong Christian III, der gjorde »dannerne til lutheranere« og forbød døberne at opholde sig i Danmark.

ne blev instrueret om at afhøre alle fremmede om deres tro, og ingen måtte slå sig ned uden at bekræfte, at de forkastede deres tidligere anskuelser. Gendøbere blev forfulgt, og der blev indført forbud mod enhver forståelse og udførelse af sakramenter, der afveg fra den nye lutherske kongekirkes opfattelse.

Den danske forfølgelse var en del af en større europæisk tendens. Efter Münster-oprøret (1534-1535), hvor anabaptister kortvarigt tog magten i den tyske by Münster, blev anabaptister i hele Europa mødt med brutal undertrykkelse, herunder også i Danmark. Det endelige søm i kisten for døberne i Danmark blev *Fremmedartiklerne*, som Frederik II indførte i 1569. Hermed blev Christian III's tanker stadfæstet: Anabaptister skulle forhøres ud fra 25 artikler inden for de første dage efter deres ankomst.

Tårnet af Sankt Lamberti kirken i Münster i Nordtyskland. Efter døbernes ledere blev henrettet i 1535, blev deres lig hængt op i tårnet i de tre bure over uret. Da tårnet blev fornyet i 1887, blev burene erstattet med nye – og de hænger der stadig til skræk og advarsel.

Er vi blevet klogere?

Døbernes reformation blev slået ned. Men deres idéer levede videre, og i løbet af de næste 300 år kom flere bølger af døbere, som magthaverne igen måtte forholde sig til. På samme måde som det danske samfund i dag

hele tiden skal forholde sig til nye religiøse strømninger og tendenser. Spørgsmålet er, om vi er blevet klogere, eller om vi fortsat har vanskeligt ved at tolerere det, vi ikke kender?

Brovst Baptistkirke danner slægtskab

I Brovst med knap 2.700 indbyggere langs en landevej i Hanherred, tæt på Jammerbugten, danner baptistkirken familie for en trofast flok.

☰ Jamie Lynn Cunningham
📷 Private

Familieflokken i Brovst Baptistkirke har en atypisk sammensætning, men hjertevarme og omsorg danner et åndeligt slægtskab.

Brovst minder om så mange andre landsbyer, der er præget af affolkning kombineret med modtagelse af et stort antal kvoteflygtninge. Mange i bybilledet og i baptistmenigheden tæller med i statistikken over det grå guld, mens de yngre har dansk som andet eller tredje sprog. Men baptistkirken i Brovst gemmer på flere overraskelser, der stille og ydmygt danner et åndeligt slægtskab i den brogede menighed, og som rækker ud til befolkningen omkring den.

En familie

»Brovst Baptistkirke er ikke bare en kirke, men et hjem, hvor jeg føler mig hørt og set«, siger en ung kvinde, der er meget aktiv i kirkens ungdomsforening »Rise« (DK: »Rejs dig«). Kvinden kom til Danmark som barn, da hendes familie flygtede fra Bhutan. Og selv om hun har nepalesiske rødder, taler hun om menigheden som én familie. Godt nok holder den nepalesiske forældregeneration egne gudstjenester ved

»Brovst Baptistkirke er ikke bare en kirke, men et hjem, hvor jeg føler mig hørt og set.«

»Folk tilbyder spontant hjælp.«

siden af de almindelige søndagsgudstjenester, der er fælles med de etnisk danske medlemmer, men de er stort set lige aktive i begge grupper og er derfor ikke en satellitmenighed.

»Danskerne er vores bonus-bedsteforældre, da vi mangler vores egne bedsteforældre«, tilføjer den unge nepalesisk-danske kvinde stolt om grå-guld-medlemmerne.

Velkommen til

Ikke alle nepalesere i Brovst var kristne, før de kom til Danmark! Mange var hinduer og budhister! Og ifølge flere fra menigheden, siger det meget om Brovst-baptisternes villighed til at møde og tage imod andre med åbne arme – det viser dem betydningen af næstekærlighed i praksis. En ældre kvinde fra menighedsrådet, der stammer fra et andet frikirkesamfund, bekræfter oplevelsen af at blive budt varmt velkommen trods hendes ikke-baptistiske

»Menighedens hjertevarme var afgørende allerede ved første møde.«

rødder. En tredje baptist fra Sjælland fortæller, at menighedens hjertevarme var afgørende allerede ved første møde, efter hun var flyttet til Brovst. Og trods afstanden tiltrækker flere af kirkens aktiviteter regelmæssigt ikke-baptist-deltagere fra Thisted og Aars.

Lovsang og plejehjem

Præsten Bente Højris, som har været ansat i knapt ti år på deltid, udstråler en udramatisk ro i sit tilhørsforhold, som én der har været der hele livet. Hun bidrager til fællesskabets forskellige former for formidling og omsorg – både med brug af bibliodrama og med andagter på to plejehjem i byen sammen med fire til fem andre fra kirken.

Gudstjenester og prædikener klarer menigheden også med hjælp fra andre præster og egne lægprædikanter. Børnene bliver så vidt muligt inddraget i gudstjenesten, før de går i børnekirke. De unge gør meget ud af at opmuntre de små til, at de skal føle sig klædt godt på og have lyst til at overtage et ansvar om nogle år. Derfor er det normalt at møde 50-55 personer ud af de 89 medlemmer i kirken søndag efter søndag.

Fællesspisning og lovsangsaftner er velbesøgte, og de unge står for dem. De møder stor opbakning og støtte fra de ældre. Alle adspurgte nævner uafhængigt af hinanden den særlige nærværende og opløftende stemning til lovsangsaftner.

Håb om en åben fremtid

Menigheden nyder også hinandens selskab regelmæssigt til strikke- eller formiddagscafé, seniortræf eller ungdomsaftner samt fællesspisning og udflugt. »Folk tilbyder spontant hjælp«, fortæller et medlem varmt, »og man bliver ofte inviteret hjem til andre.«

Flere fra Brovst Baptistkirke giver udtryk for, at de håber på en nær fremtid, hvor kirken må blive mere udadvendt og synlig i byen – fx i forbindelse med »Open by Night«. De er fælles om at ønske, at flere opdager det gode fællesskab og vil bidrage til det, så menigheden fortsat kan fungere som en familie.

Fra håbløshed til håb:

Unge enlige mødres kamp for en ny fremtid

I Rwanda har BaptistKirken de seneste tre år gennemført et projekt, der skal forbedre livet for unge enlige mødre.

[≡] Morten Kofoed

[□] Bente Gaarden

Unge enlige mødre udgør en af de mest udsatte grupper. Mange kæmper med stigma, fattigdom og isolation. I Butare i det sydlige Rwanda har Ngirankugire-projektet formålet at vende mørke til lys for over 300 kvinder. De har gennem forløbet fået ny selv-respekt, økonomisk selvstændighed og håb for fremtiden.

Min søster – min stolthed

En vigtig indsats i projektet har været skolekampagnen »My Sister – My Pride«. Psykolog i projektet Esperance Nyigema fortæller, at både piger og drenge har lært om ligestilling, respekt og forebyggelse af tidlige graviditeter. »Vi gør op med den forestilling blandt unge mænd, at unge kvinder er mindre værd og blot skal efterkomme mændenes ønsker.« Esperance stiller de unge mænd spørgsmålet: »Hvad nu, hvis det var din søster, som en ung mand ville i seng med?« Det bryder de sig ikke om. Esperance fremhæver også elevklubber, hvor engagerede elever mødes for at udtrykke sig gennem drama, digte og sange. Det er med til at ændre de unges holdninger, når budskaber om ligestilling og forebyg-

Støt!

Uddannelse af flere kvinder kan støttes ved indbetaling på MobilePay 911 118 eller
konto 3201 10042879
mærket »Unge mødre«.

» Hvad nu, hvis det var
din søster, som en ung mand
ville i seng med? «

gelse af tidlige graviditeter formidles på denne måde. Mange unge mænd har haft en forkvaklet forståelse af, hvad et nej betyder. Det har ført til dybt nødvendige samtaler om samtykke, grænser og respekt. Nu tager de unge mænd aktivt del i dialogerne, og der opstår en ny form for medansvar i elevfællesskabet.

Forældrenes roller

Men indsatsen rækker ud over klasselokalet. Også forældre er nu engageret i børnenes opdragelse med et nyt fokus på respekt, ansvar og ligeværd. Fædre, som tidligere opfattede piger som underlegne, har ændret holdning. Nu lærer de af deres børn, at køn ikke bestemmer værdien – drenge og piger har lige rettigheder og potentiale.

Blandt de voksne har forandringerne sat dybe spor. Gennem programmet »Families

for Life« har over 100 forældrepar til de unge mødre lært at styrke deres forhold gennem gensidig respekt, kærlighed og åben dialog. Par, som tidligere var separeret, er nu genforenet. Hver søndag samles parrene, hvor mænd og kvinder hver for sig diskuterer familieroller, seksualitet og alkohol – og de mødes for at udveksle perspektiver. Det skaber rum for ærlig samtale og gensidig forståelse og bidrager til en mere harmonisk hverdag i hjemmene.

Spare- og lånegrupper og håndværksuddannelse

En vigtig aktivitet i projektet er oprettelsen af spare- og lånegrupper, hvor kvinderne lærer at spare op og tage små lån. Der er nu 128 grupper med mere end 3.000 medlemmer. For mange har det betydet farvel til afhængighed

og goddag til en mere stabil tilværelse. Mere end 300 kvinder er blevet uddannet som enten frisør eller syerske, og yderligere 30 er under optræning. Sammen med adgang til lån har det ændret deres liv. En af de unge mødre arbejder nu som sælger på markedet. Hun havde sparet over 10.000 kr. op fra sit arbejde på en restaurant, investerede dem i en tøjbutik og kan nu betale skolepenge for sin søn. En anden kvinde, Clemence (se billede), har købt sin egen symaskine gennem opsparing og driver nu en lille systue.

Ud af de 300 unge mødre arbejder 96 nu selvstændigt som frisører eller skræddere, 40 kvinder har små butikker, og derudover er 39 kvinder valgt som ledere i deres spare- og lånegrupper – et tegn på stigende selvtilid og samfundsengagement. Andre er tilbage i skole – eller er blevet gift!

Håb

Ngirankugire betyder »hjælp mig«. Projektet har lært kvinderne at hjælpe både sig selv og hinanden. Deres rejse fra håbløshed til håb er ikke blot en individuel sejr, men et skridt mod et mere inkluderende og ligestillet samfund, hvor kvinders position stille og roligt ændres til det bedre.

» Farvel til afhængighed
og goddag til en mere stabil
tilværelse. «

» Nu lærer fædrene af deres børn,
at køn ikke bestemmer værdien. «

Refleksion over Frygt og Tro

Mange vil nok sige, at vi lever i en verden præget af uro og frygt.

[≡] Maria Bentsen, præst i Frikirken i Sæby
[📷] Gianna B – Unsplash

Nyhederne fylder os med bekymringer, men hvor efterlader det os, som tror?

Har vi ikke et valg? Et kraftfuldt valg!

Jesus siger: »Derfor siger jeg jer: Alt, hvad I beder og bønfaller om, tro, at I har fået det, så skal det blive jeres.«¹ Essensen er enkel: Det, vi beder om i tro, er allerede givet os. Vi må bede i TRO og ikke i frygt. Bøn må komme fra, hvem Jesus er, og ikke fra bekymring og vores egen forståelse af verden.

Hver dag – et trosskridt

Et af mine store trosforbilleder er George Müller. Han levede i en tid med stor fattigdom og drev et børnehjem i England uden faste indtægter. Hver dag var et tros-skridt. En morgen var der intet brød og ingen mælk. Alligevel bad Müller: »Kære Fader, vi takker dig for det, du vil give os at spise.« Kort efter bankede en bager på døren. Han havde følt sig kaldet til at bage brød til børnehjemmet. Lige efter kom en mælkemand – hans

vogn var gået i stykker udenfor, så han måtte give sin mælk væk. Gud svarede på bønner.

Vi mestrer ikke Jesus

Vi må stå i troen, ikke i frygten. Vi må stå i, hvem Jesus er, ikke i verdens bekymringer. Verden vil altid give os grunde til at tvivle, men Jesus giver os grund til at tro.

Jesus siger: »Bed i mit navn!« Vi må bede i hans vilje og magt. For at gøre det, må vi kende Jesus. Er din Jesus den, der skabte verden og satte stjernerne på plads, eller er han en begrænset gud, der ikke kan noget? Hvis vi ikke vil ledes af frygt, må vi hvile i Helligånden – en ånd af fred, kærlighed og sund fornuft.

Vi må kende Guds ord – også det, som vi har svært ved at forstå eller forholde os til. Jesus siger om sig selv, at han er »vejen, sandheden og livet«. Altså må vi sætte os ved Jesus' fødder og lade ham være vores mester. Det er ikke os, der mestrer ham. Jeg må sætte mig ved morgenbordet og sige tak for morgenmaden, fordi jeg véd, at Jesus er med mig under alle omstændigheder. For mig må bøn starte i, hvem Gud er. Derfra kvæler Jesus frygten i mig.